

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
: Pentru România și :
America . . 10 Cor.
Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscripte nu se în-
poiază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Legea națională pentru Boemia.

Luptele naționale din Austria au ajuns la un nou popas. Guvernul austriac a depus pe biroul Reichsratului un proiect de lege pentru aplanarea definitivă a diferendului național de secole dintre două popoare deopotrivă de conștiente și deopotrivă de înaintate, cehii și germanii din Boemia. Noua lege nu cuprinde deci câmpul atât de vast și de felurit al tuturor diferendelor naționale din Austria. Conflictelor naționale dintre italieni și germani, dintre italieni și sloveni, apoi dintre sloveni și germani, dintre poloni și ruteni sau ruteni și români sunt încă departe de-a fi rezolvite. Proiectul nu cuprinde nici măcar diferendul național dintre cehi și germani în întregimea lui, căci el se întinde numai asupra țării, pe când lupta dintre cehi și germani urmează înainte în Moravia (unde compromisul național de acum trei ani a înlăturat lupta națională numai pe terenul electoral, creind *cadastul național*), urmează în Silezia și începe până și în Austria de jos, și chiar în capitala Viena, unde cehii cer școale primare, instituții culturale, teatre etc. cehești.

Lupta dintre cehii și nemții Boemiei e poate cea mai veche luptă națională ce cunoaște istoria. Dela căderea regelui Ottokar Gloriosul în anul 1278 încoace, cehii au dus o luptă necontenită contra germanilor și a germanizării. Prima universitate germană a fost înființată la Praga dar în anul 1409 studenții cehi au silit pe profesorii și stu-

denții germani, prin manifestațiuni foarte asemănătoare manifestațiilor naționale de azi, să părăsească Praga, în mod corporativ și să înființeze prima universitate în Germania, la Lipsca. Mișcarea husită a fost mișcare religioasă cu un caracter național rostit. Războiul de 30 de ani a slăbit, prin pustuirile îngrozitoare ale regatului boem, puterea de rezistență a poporului ceh pe multă vreme. Lupta națională reîncepe însă în secolul trecut și după introducerea parlamentarismului în Austria, ea se transmite pe terenul parlamentar.

Cu o stăruință uriașă, cu o îndărătnicie fără pereche, ducând pentru fiecare drept o luptă deosebită, poporul cehesc a izbutit să smulgă germanilor, bucată cu bucată, tot mai multe drepturi, tot mai multă putere politică. Dacă el nu va izbuti, poate, să-și realizeze visul secular, statul boem neatârnat, este mai mult ca sigur că nimeni nu va mai îndrăzni să se atingă de ființa lui națională. Când statul va fi recunoscut dreptul de a se administra singur al unui popor de-a avea magistratură, administrație, instrucție publică și până și servicii publice (trenuri, poștele și telegraful) în limba cehească, ținta de căpetenie a luptei este atinsă și existența lui e asigurată.

Prin lupte îndelungate cehii au ajuns să realizeze cele mai multe din aceste drepturi. Ceea ce ei cereau, era die innere Amtssprache, adică administrația internă cehească autorităților de pe teritoriul limbii cehești. A doua dorință a cehilor a fost, ca pe teritoriul Boemiei întregi, deci și în-

tre germani, un ceh să-și poată valorifica drepturile sale în limba cehească.

Noul proiect de lege al guvernului austriac caută să împace dorințele antagoniste ale cehilor și germanilor. Nu insistăm aici în chip amănunțit asupra economiei acestei legi ci vom căuta să extragem numai principiile ce au prezidat la întocmirea ei. Pentru noi ele sînt de cea mai mare însemnătate. Pentru înția oară vedem în monarchia noastră proclamându-se principiile acestea ca singurele menite să puie pace în vrajba națională a duror popoare.

Cucerirea cea mai prețioasă a legii e că prin ea indirect se recunoaște că nici un popor nu are dreptul de a impune limba sa în administrație altui popor. În lupta din Boemia se poate spune că nu au învins nici cehii nici nemții deplin, căci nici unul din adversari nu a putut să obție, cum cereau radicalii din amândouă părțile, predominarea limbii sale în administrarea celui alt popor. Nu este nici un biruit, dar nu e nici un biruitor, căci lupta națională nu poate fi aplanată decât printr'o pace echitabilă care asigură fiecărui combatant egalitatea tuturor drepturilor.

Al doilea principiu însemnat e delimitarea cât mai perfectă cu putință a teritoriilor naționale. Scopul ei e de a împărți districtele administrative, judecătorești etc. astfel că administrația fiecărui popor să se facă deosebit de a celui alt, creînd districte cât mai curate sub raportul național. Fiecare funcționar trebuie să cunoască deplin limba po-

FOIȚA ZIARULUI "TRIBUNA".

Edmondo De Amicis.

INIMA.

Cea din urmă zi de carnaval.

Marti, 21 Februarie.

Ce lucru trist am văzut azi pe stradă! Noroc că s'a isprăvit cu bine, dar putea să iasă rău! În piața San Carlo, împodobită cu steaguri galbene, roșii și albe se'ngrămădisse multă lume; oameni mascați umblau în sus și în jos; care poleite și cu fel de fel de steaguri treceau încet, făcute ca bărci, ca teatre, ca pavilioane pline de paiate, de oameni îmbrăcați ca soldați, de bucătari, de marinari, de păstori. Era o învâlmășeală că nu știai unde să te mai uiți, și o gălăgie de trâmbițe, de muzici, de tobe că-ți lua auzul. Măștile din care beau și cântau, spunând glume la lumea după stradă și la cea din ferestri și-și aruncau confetti și portocale; iar peste trăsuri și peste capetele tuturor se vedeau până departe, fălăind stegulețe, lucind coifuri, tremurând penajuri, mișcându-se căciuli de hârtie, pălării nalte, arme ciudate, tobe, șepci roșii: par'că era o ceată de nebuni. Când trăsura noastră intră pe piață, înaintea noastră mergea un car foarte frumos, împodobit cu ghirlande de trandafiri și tras de patru cai cu valtrăpuri brodate cu aur. În car erau 14 sau 15 domni îmbrăcați ca gentilomi dela Curtea Franciei, cu haine de mătăasă albă, cu peruci albe, cu pălăria cu pene la subțioară, cu spada la coapsă și cu panglici și broderii pe

piept. Erau foarte frumoși. Toți cântau un cântec franțuzesc și aruncau prăjituri la lume, iar lumea bătea din palme și striga. Deodată, în stînga noastră, văzurăm un om, care ridicase d'asupra capului o fetiță de vr'o 5—6 ani, o biată copilă ce plîngea cât îi lua gura și da din mâini. Omul își făcu loc printre lume până lângă car, unul din domni: aceia se plecă și omul zise tare:

— Luați fetița aceasta; s'a rătăcit prin lume. Mama ei o să o vază și o să găsească.

Domnul acela luă fetița în brațe; ceilalți încetară din cântec. Fetița răcnea și se sbătea în brațele lui. Domnul își scoase masca. Carul mergea încet.

Am aflat mai târziu, că în acel timp, în cealaltă parte a pieții, o biată femeie dădea busna peste lume, strigând cât putea:

— Maria! Maria! Maria! Mi-am pierdut fata! Mi-au furat-o! Mi-au înăbușit-o!

De mai bine de un sfert de ceas de când se sbătea printre lume, strigând și umblând în sus și în jos.

În timpul acesta, domnul din car ținea fetița strânsă la pieptul plin de panglici și de broderii, uitându-se roată peste toată piața și căznindu-se să o liniștească; iar fetița, cu mâinile la ochi, plîngea și suspina de țî-se rupea inima. Domnul acela era mișcat, se vedea că plînsul fetiței îi mișcase inima; ceilalți domni îi dedeau portocale și cofeturi, dar fetița nu vrea să primească nimic, țipând mereu.

— Căutați pe mama ei, striga lunei domnul acela; căutați pe mama ei!

Toți se uitau în dreapta și în stînga, dar mama

nu se vedea nicăiri. În sfârșit, la câțiva pași de strada Roma, văzurăm o femeie ce se aruncă spre car... Ah! n'o s'o uită niciodată! Nu mai părea o ființă omenească: părul îi era despletit, fața schimbată, hainele în neregulă. Se aruncă spre car dând un țipăt ce nu se știe era de bucurie, de teamă sau de furie și întinse mâinile în sus, ca două ghiare. Carul se opri.

— Ține-o, zise domnul acela dându-i fetița și după ce o sărută, o dete mamei ei, care o strânse la piept...

Dar una din mânușile fetiței rămase o clipă în mâinile domnului acela și acesta, scoțând din dreapta sa un inel de aur cu o piatră mare de diamant, îl puse cu o mișcare repede în degetul copilei.

— Ține, îi zise, să-ți fie de zestre.

Mama rămase zăpăcită, lumea izbucni în aplauze, domnul acela își puse iar masca la ochi, tovarășii lui începură iar cântecul și carul porni încet, în mijlocul aplauzelor și al strigătelor de »ura«.

Copiii orbi.

Joi, 24 Februarie.

Profesorul nostru este foarte bolnav. În locul lui a venit să facă lecție profesorul de a patra, unul care a fost multă vreme profesor la orbi. Este cel mai bătrân dintre toți profesorii: alb ca zăpada și vorbește în așa chip de pare că tot cântă un cântec trist. De abia intrat în clasă, a văzut un băiat legat la un ochiu, s'a apropiat de el și l-a întrebat ce are.

— Fii cu băgare de seamă la ochi, băiete; îi zise el.

porației și părțile au dreptul să ceară a fi servite de autorități în limba lor națională.

Pentru a înlezni administrația națională, s'au înființat trei feluri de districte: districte germane și districte amestecate, acestea în locurile unde, populația fiind amestecată, o despărțire nu era cu putință. Numărul judecătoriilor de ocol s'a ridicat la 238 între cari 95 germane și 139 cehești. Numărul cercurilor (districtelor) administrative s'a stabilit la 20, anume 6 germane, 10 cehești și 4 amestecate.

Nu știm încă dacă guvernul va izbuti să prefacă proiectul în lege. Credem însă că va învinge împotrivirea cehilor cari azi amenință cu obstrucția. Poporul cehesc a dat prea multe dovezi de maturitate și pricepere politică, decât să refuze marile avantagii ale acestei legi pentru a goni alte idealuri depărtate.

Pentru noi însă legea e de mare însemnătate.

Nu se poate ca prefacerile din Austria să nu exercite o adâncă înrîurire asupra noastră. Câtă vreme vom vedea că în vecinătatea noastră dreptul la existența națională, la viața națională a popoarelor în Austria e respectat, vom simți și mai mult nedreptatea absolutismului național unghesc. Avem și noi aceleași drepturi de viață națională, și câtă vreme ele nu vor fi recunoscute, înscrise în lege și respectate, Ungaria nu poate să trăiască decât pe prețul crizelor celor mai grave.

Sfârșitul luptelor naționale dela noi nu poate fi decât acelaș ca în Austria. Regimul dreptății și egalității naționale din Austria va trebui să se introducă în Ungaria, fie că le introduce Ungaria, fie că le va aduce — Austria.

Fuziunea. În cercurile politice tot mai mult se discută chestia fuziunii. Părerile se împart în două. Pe deoparte sunt kossuthiștii în frunte cu Justh, pe de alta constituționalii în frunte cu Andrássy. O înțelegere între cele două grupări însă numai cu greu se poate închipui. Justh a declarat ieri înaintea câtorva partizani de-ai săi, că fu-

ziunea nu se va îndeplini, câtă vreme constituționalii nu vor lua în programul lor *banca națională și autonomia vamală*. Kossuthiștii nu pot abziice de acestea niciodată. În schimb Andrássy, se știe, e un dușman declarat al principiilor independenței. Va să zică, discuția în jurul fuziunii ca ori și care altă discuție de a politicianilor noștri, e zadarnică.

Banul Croației în Budapesta. Banul Croației stăruie de vre-o două zile în Budapesta. Ieri a avut o întrevedere mai lungă cu Wekerle. Se crede că a fost vorba numai de lucru i oficioase, de resort. Banul a conferit apoi cu Apponyi despre școlile ungherești din Croația.

Ungurii și armata comună. Ministrul de honvezi Iekelfalussy, a cetit ieri în cameră un raport amănunțit despre numărul și referințele ofițerilor unguri în armata comună. Însemnăm câteva date de interes: Dintre ofițerii armatei comune, în regimentele austriace, 646 sunt cetățeni ungari. Anul trecut erau 687. Iar în regimentele din Ungaria, cetățeni ungari sunt 5120 (față de anul trecut un spor de 64). În raport cu toți ofițerii armatei comune, ofițerii de obârșie din Ungaria dau 26 06%. Cum vedem, în armata comună sunt peste 20.000 ofițeri activi.

Din România.

Consiliile de onoare ale ofițerilor. Printr'o decizie ministerială se spune că, art. 6 din regulamentul asupra consiliului de onoare determină numărul ofițerilor superiori din cari trebuie să se compună consiliile de onoare pentru ofițerii inferiori.

În cazul, când consiliul pentru ofițerii inferiori al unui corp de trupă nu se va putea completa numai cu ofițeri superiori din acel corp, numărul membrilor din această categorie se va completa prin tragere la sorți, dintre ofițerii superiori cari compun consiliul de onoare din divizia respectivă.

Adunarea soc. »Steaua«. Duminecă la 5 ore d. a. s'a ținut la Administrația Domeniului Coroanei din București, adunarea generală a societății culturale »Steaua« față fiind dnii Spiru Haret ministrul instrucției publice, P. Gârboviceanu, C. Alimănișteanu, I. Pr. Dimitrescu, Gh. Adamescu și numeroși membri.

Adunarea a fost deschisă de dl președinte Ion Kalinderu printr'o cuvântare asupra activității Societății, care a fost înființată în Decembrie 1900

cu scop de a lucra pentru răspândirea și întărirea învățături în masa poporului, prin imprimarea și propagarea de scrieri și publicațiuni de tot felul, cu caracter moral, patriotic și utilitar, și pentru împiedecarea prin toate mijloacele legale a răspândirii de tipărituri și cărți imorale sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Pentru ajungerea acestui scop societatea a început publicarea unei biblioteci populare, din care au ieșit până acum următoarele 18 numere toate cu cuprins moral și instructiv:

»Din țara Basarabilor«, de G. Coșbuc; »Folosele învățături« de P. Dulfu; »Minunea vieții și cheia lumii«, de Th. D. Speranța; »Grădina de legume«, de Ioan Hașeganu; »Medicul Poporului«, partea I, de Dr. I. Felix; »Avem cu ce să ne mândrim«, de T. Duțescu-Duțu; »Medicul Poporului«, partea II, de Dr. I. Felix; »Biserica ortodoxă Română«, de I. Mihăclescu; »Ștefan cel Mare«, de Al. Lepădatu; »Ce se poate învăța dela un drum lung«, de Dr. I. Simionescu; »Comoara Dorobanțului«, de M. Sadoveanu; »Domnul Tudor«, din Vlădimiri, de N. Iorga; »Pământul și țara noastră«, de Aldem; »Românii de peste Carpați«, de I. Russu-Sirianu; »Românii și Dacii«, de Dr. I. Lupaș; »Satul Grivița«, de N. Rădulescu-Niger; »Cum să ne ferim de boalele molipsitoare«, de Dr. Urechia.

A mai tipărit tablourile MM. LL. Regelui și Reginei, ale AA. LL. Regale Principilor moștenitori și al lui Ștefan cel Mare; iar acum se află sub presă portretul lui Mihai Viteazul.

Cărțile se vând cu prețul de 15 bani și s'a desfăcut până acum 158.916 de exempl. din 518.000 câte s'au tipărit. De asemenea tablourile costă 40 bani unul și s'au vândut 49.837 exemplare.

Corpurile legiuitoare române.

Camera.

Ședința dela 20 Ianuarie v. 1909.

Se deschide la orele 2 și 15 minute sub președinția d-lui Pherechide cu 97 domni deputați prezenți.

Pe banca ministerială iau loc d-nii miniștri: V. Morțun, S. Haret, T. Stelian, Al. Djuvara.

Se fac formalitățile obișnuite, și se trimet cererile la biurourile respective.

Dl ministru Sp. Haret depune proiectul de lege pentru organizarea școalei veterinare.

Dl C. Iarca anunță o interpelare, prin care în-

Atunci Derossi l-a întrebat:

— Este adevărat dle profesor, că a-ți fost profesor la orbi?

— Da, este adevărat, și am fost mulți ani.
— Spuneți-ne ceva despre ei, — zise Derossi cu jumătate de glas.

Profesorul se urcă pe catedră.

Carretti zise tare:

— Institutul de orbi este în strada Nissa.

— Voi ziceți orbi, — începu profesorul — așa cum a-ți zice bolnavi sau săraci, sau o altă vorbă; dar înțelegeți voi ce va să zică vorba aceasta? La gândiți-vă puțin! Orb! Să nu vezi nimic, niciodată! Să nu deosebești ziua de noapte, să nu vezi nici cerul, nici soarele, nici pe părinți, să nu vezi nimic din tot ce te încunjoară, să fii mereu într'un întunec adânc, ca îngropat în fundul pământului! Încearcă să închideți ochii și gândiți-vă că ar trebui să rămâneți pe veci astfel și veți vedea că vă cuprinde o tristețe, o groază, vi-se va părea cu neputință să trăiți astfel și vă va veni să strigați, să înebuniți sau să muriți. Și totuși... când întri pentru prima oră într'un institut de orbi, nu ai zice că sunt așa de nenorociți! În timpul recreației cântă cu viorile și cu flautele, vorbesc tare, rād, se urcă și se scoboară pe scări repede și umblă singuri prin săli și prin dormitoare. Sunt tineri de 16 sau 18 ani, voinici și veseli, cari își supoartă soarta aproape cu nepăsare, dar din fața lor se vede că trebuie să fi suferit mult, foarte mult, până să se fi deprins cu această nenorocire. Alții au fețele palide și dulci, în cari se vede o tristeță din care se ghicește că deseori plâng când nu-i vede nimeni. Oh, copii, gândiți-vă că unii din ei și-au pierdut

vederile în câteva zile, că alții și le-au pierdut după mai mulți ani de suferințe și după multe operații și că mulți s'au născut astfel, într'o noapte eternă, că au intrat în lume ca într'un mormânt și că nu știu cum este fața omenească. Gândiți-vă cât trebuie să fi suferit și cât suferă când se gândesc la deosebirea dintre ei și dintre cei ce văd și când se întreabă: pentruce să fie deosebirea aceasta, când noi nu suntem vinovați? Uite, eu care am stat atâția ani cu ei, când îmi aduc aminte de ochii aceia închiși pentru totdeauna și când mă uit la voi... mi-se pare peste putință ca voi să nu vă credeți toți fericiți. Gândiți-vă sunt peste 26 de mii de orbi în Italia! Douăzeci-și-șase de mii de persoane cari nu văd lumina! O armată, care ar pune patru ceasuri ca să treacă pe sub ferestrele noastre!

Profesorul se opri; nimeni nu sufla. Derossi îl întreabă dacă este adevărat că orbii au pipăitul mai dezvoltat decât noi.

Profesorul zise: Ieste adevărat. Toate celelalte simțiri li se desvoaltă ca să poată să înlocuiască pe al vederei. Dimineața, în dormitor, unul întreabă: — Este soare azi? — și cine se îmbracă mai repede aleargă în curte și dă din mâini în aer ca să simță căldura soarelui și apoi dă fuga îndărăt ca să spuie celorlalți noutatea cea bună: — Este soare! — După glasul unei persoane îi ghicesc înălțimea; noi judecăm suflul cui va după față, ei după glas și-și aduc aminte mulți ani de vocea auzită. Știu dacă într'o odaie este una sau mai multe persoane, chiar dacă nu vorbește decât una singură, iar celelalte tac. Pipăind știu dacă o lingură este spălată bine sau nu. Fetțele deosebesc stofa de lână vopsită

de cea nevopsită. Când trec pe stradă, două câte două, cunosc după miros, toate prăvăliile, chiar și acelea unde noi nu simțim nici un miros. Se joacă cu cercul, cu mingea, sar peste coardă, fac case din pietre, culeg viorelele ca și cum le-ai vedea, fac rogojini și coșuri, împletesc paie de mai multe culori, repede și bine; așa de dezvoltat au pipăitul! Ochii lor este pipăitul, și una din cele mai mari plăceri ale lor este de a pipăi, de a sringe cu mâinile, de a ghici forma lucrurilor. Este mișcător lucru să-i vedeți când îi duceam în muzeul industrial, unde îi lăsam să pipăie tot ce voiau. Cu câtă plăcere apucau corpurile geometrice, modelurile de case, instrumentele, cu câtă bucurie pipăiau și răuceau lucrurile între mâini ca să vază cum sunt făcute. Ei zic să vază bieții de ei.

Groffi întrerupse pe profesor să-l întrebe dacă este adevărat că orbii știu să socotească mai bine decât ceilalți.

Profesorul răspunse: — Așa este! Învață să cetească și să socotească. Au cărți făcute într'adins, cu literile ridicate, în relief: pipăie cu degetele, și cetesc bine. Să-i vedeți cum se roșesc când fac vre-o greșală? Chiar și scriu, fără cerneală. Scriu pe un fel de hârtie groasă și tare, cu un fel de cui cu care fac găuri în hârtie, găuri cari formează un alfabet. Găurile acestea ies de partea cealaltă a hârtiei așa că iei, pipăind cu degetul dosul hârtiei, cetesc ceia ce au scris, ba și chiar ceia ce au scris ceilalți: astfel fac compozițiile și-și scriu între ei scrisori. Tot în chipul acesta scriu și numerele și fac socotelile. În gând fac socoteli cu o ușurință de nespuse pentru că ei nu văd și mintea nu le poate fugi

treabă pe dl ministru de finanțe pentru a îngăduit podgorenilor din Tutova și Fălciu să corecteze vinul cu zahăr, și dacă faptul acesta nu e în dauna podgorenilor și a sănătății publice.

Dl Fleva cere să se intervină pe lângă ministrul de interne să i-se puie la dispoziție următoarele informațiuni: lista de constituire a izlazurilor, câte oferte s'au făcut și câte izlazuri vor trece în primăvară în proprietatea comunelor.

Dl Pop cere să i-se dea tabloul de incendiile suferite de săteni.

Nemai fiind nimic la ordinea zilei ședința se ridică la 2.30 m.

Senatul.

La orele 2 și 25 minute d-nul prezident, I. S. Aurelian, ocupă fotoliul prezidențial.

Pe banca ministerială d-nii; Emil Costinescu și Anton Carp.

După îndeplinirea formalităților obișnuite, d-nul senator Dr. Jugureanu face cunoscut că încă înainte de sărbători a cerut d-lui ministru al industriei și comerțului să i-se pună la dispoziție două tablouri privitoare la stațiunea balneară Govora, unul cuprinzând numărul bolnavilor, cari au frecventat această stațiune, altul, cheltuielile făcute pentru îmbunătățirea acestei stațiuni în decursul celor trei ani din urmă. Iși repetă rugămintea, având a face o interpelare.

Intrându-se la ordinea zilei, se repetă votul rămas nul în ședința precedentă asupra indigenatului d-lui Șulim Marcovici, și se respinge și de astădată.

Se admite recunoașterea d-lui Dionisie I. Rusu, român din Transilvania.

D-nul general Bădulescu dă citire proiectului de lege prin care Eforia spitalelor civile e autorizată să cedeze ministrului de finanțe un teren cu o suprafață de 2000 metri, situat pe proprietatea Călărași-Lichirești (Ialomița), teren pe care se va construi pichetul de grăniceri. Proiectul se pune la vot și se admite.

La orele 3, Senatul trece în secțiuni, pentru a lua în cercetare proiectul de lege pentru modificarea legii serviciului de Stat Major.

Din străinătate.

Trebuie să mai dureze tratatul dela Berlin? Nu de azi se pune întrebarea aceasta, ci de câțiva ani, și nu numai în afară de tripla alianță, ci chiar și în sînul ei.

Astfel încă din 1902, contele Goluchowski,

fost ministru de externe austro-ungar, a recunoscut-o într'un discurs public, că tripla alianță nu mai stă pe bazele ei de odinioară, din cauza Italiei, care nu figurează în această alianță decât ca să... nu între în război cu Austro-Ungaria. O slăbire a triplei alianțe însă e în același timp și o atingere a bazelor tratatului dela Berlin, în care își are ea rațiunea sa morală.

O slăbire a triplei alianțe mai sunt și transformările ce se operează în interiorul monarhiei habsburgice, din cauza pretențiilor maghiarilor de a avea un stat independent, ale cărui interese apoi nu vor mai fi indentice cu ale Austriei.

Toate acestea împreună cu evenimentele din toamna anului trecut petrecute în Balcani au pus în joc durata tratatului dela Berlin, și fac necesară transformarea ei.

Cunoscutul propagandist al ideii de rezolvare a tuturor conflictelor pe calea tribunalelor arbitrale, Leonard Courtney, azi devenit lordul Courtney of Penith, a publicat în »Times« o scrisoare remarcabilă, în care îi judecă aspru pe toți aceia cari se ridică în contra Austro-Ungariei pentru că aceasta, anexându-și cele două provincii turcești... a rupt tratatul dela Berlin. Eh! și? se întreabă nobilul lord. Ce? Este oare acest tratat în adevăr de o atât de mare importanță pentru civilizațiune, în cât nerespectarea lui să însemneze o crimă precum pretind unii? Lordul Courtney of Penith neagă că acest tratat ar mai fi azi necesar. De altmintearea nici cei cari au prezidat la încheierea acelui tratat nu s'au așteptat să dureze mai mult de o generațiune. E în ordinea lucrurilor ca tratatele să dureze până corespund unei necesități, și când se modifică o situațiune politică să se modifice și ele. Așa se va întâmpla și cu tratatul dela Berlin.

Aniversara luării Basarabiei. La 1912 se împlineste un secol de când Basarabia a fost alipită de Rusia. Cu prilejul acestei aniversări, cercurile administrative prepară mari serbări. Se va edita o publicațiune jubilară, pentru care începe să se culeagă de pe acum materialul necesar.

Publicațiunea va arăta tot ce s'a făcut în Basarabia în timp de 100 ani și va conține portretele tuturor celor care au lucrat pe tărîmul cultural și administrativ. În fruntea comitetului pentru editarea publicației jubilară, se află Nicolae Krupenski, deputat guvernamental și mareșal al nobilimei din Basarabia.

Nicolae Krupenski este de origine moldovean, însă este contra autonomiei culturale și administrative, ce s'a dat provinciei de către țarul Alexandru I, la anexarea ei la Rusia.

Proiectele pentru dreptul limbilor germană și cehă.

Ieri s'au depus pe biuroul Reichsrathului proiectele de legi privitoare la dreptul limbilor în Boemia.

Este interesant a se ști și merită o deosebită atenție faptul că proiectele au în vedere grupările naționale în ce privește administrația politică și judecătoriile cercuale. Tribunalele vor fi germane, cehe și cehe-germane. Unde nu există unitatea națională, se va realiza unificându-se cele d'o limbă, din cele mixte. În felul acesta se înțelege, va fi necesar a se înființa noi tribunale districtuale (afară de Praga), așa că numărul se va urca dela 224 la 238. Dintre aceste germane 95, cehe 139 și 5 mixte.

Autoritățile politice cercuale (căpitanate) se vor spori dela 100 la 115. Numărul nouilor cercuri va fi 10, dintre cari 6 germane, 10 cehe și 4 mixte.

Principiul fundamental este ca în Boemia să fie recunoscut dreptul fiecăruia de a se folosi și verbal și în scris de limba sa maternă la toate autoritățile. Ca aceasta să fie cu putință, la tribunalele cu o singură limbă se vor aplica funcționari cari să poată lucra și în cealaltă limbă, ceace aduce cu sine cerința unei calificațiuni mai înalte în ce privește limba. Funcționarul care va fi folosit și pentru o a doua limbă va primi cu 300—500 coroane mai mult pe un an. Pentru încurajarea la învățarea reciprocă a limbilor, se vor da stipendii. Se va institui o comisie permanentă pentru examinarea cunoștințelor limbistice ale funcționarilor.

Funcționarii se vor numi în raport cu numărul populațiunii celor două națiuni, adică 38:62.

Poliția din Praga va avea două limbi de improtocolare și se va folosi totdeauna limba maternă a celui cu pricina. Se face excepție în chestii de armată și în corespondența cu autoritățile militare și jandarmeresti, față de cari se va uza totdeauna de limba germană.

la lucrurile văzute, cum se întâmplă cu noi. Să-i vedeți cum le place să asculte când li se cește cum stau cu luare aminte, cum își aduc aminte de toate celea, cum vorbesc ei întră ei, chiar și cei mici, de istorie și de gramatică. Șed câte patru sau cinci pe aceiaș bancă, fără să se întoarcă unul spre celalt și vorbește primul cu al treilea, al doilea cu al patrulea, cu glas tare și toți deodată, fără să piarză o vorbă, așa de ascuțit au auzul! Și vă asigur, că se gândesc la examene mai mult decât voi și iubesc pe profesori mai tare decât voi. Cunosc pe profesor după mers și după miros; știu dacă profesorul este bine sau rău dispus, dacă este bolnav sau nu, numai după glas. Le place ca profesorul să-i atingă cu mâna și când li laudă, ca să-și arate recunoștința, ei îi pipăie mâinile și brațele. Toți se iubesc între ei și în recreație sunt aproape totdeauna împreună aceiași prieteni. În secția fetelor, stau împreună acelea cari cântă cu acelaș instrument: vioristele, pianistele, flautistele și nu se despart nici odată. Când a prins dragoste una de alta, cu greu se mai desfac. În prietenie, orbii găsesc o mare mângâiere. Deosebesc foarte bine binele de rău. Nimeni, ca orbii, nu se apringe așa de tare auzind povestea unui fapt de bine.

Votini îl întrebă dacă orbii cântă bine din instrumente.

— Le place foarte mult muzica, răspunse profesorul. Bucuria, viața lor este muzica. Copiii orbii, deabia intrați în institut, sunt în stare să stea trei ceasuri în picioare ascultând muzica. O învață ușor și cântă cu multă patimă. Dacă pro-

fesorul zice vre-uniua că nu are talent pentru muzică, acela resimte o foarte mare durere și se pune s'o învețe morțiș. Oh, dacă ați auzi muzica acolo, dacă i-ați vedea cum cântă cu fruntea în sus, cu surisul pe buze, cu fața aprinsă, tremurând de emoțiune, pierduți când ascultă armonia ce răspândesc în întunerecul nesfârșit care-i inconjoară, ați simți ce mângâiere cerească este în muzică! Și nu mai pot de bucurie când un profesor le zice: — Tu o să devii un artist. — Pentru ei, cel dintâiu la muzică este ca un rege: îl iubesc și-l respectează. Dacă doi se ceartă, se duc la el ca să se plângă; dacă doi prieteni se supără între ei, el îi împacă. Cei mai mici, pe cari el îi învață să cânte, îl iubesc ca pe un tată. Când se duc la culcat, toți îi spun noapte bună. Și mereu vorbesc de muzică. În paturi, seara târziu obosiți de învățătură și de lucru, vorbesc de opere, de maiestrii, de instrumente, de orchestre, pe șoptite.

Fentru ei este o pedeapsă așa de mare să-i oprești dela ora de muzică, suferă atât de mult, încât nimeni nu are curajul să le dea o așa pedeapsă. Cum este lumina pentru ochii noștri, așa este muzica pentru sufletele lor.

Derossi întrebă dacă nu s'ar putea să mergem să-i vedem.

— S'ar putea, răspunse profesorul, dar voi, copii, nu trebuie să vă duceți la ei. Să vă duceți când veți fi mari, când veți fi în stare să pricepeți toată grozăvia nenorocirei lor, și când veți pricepe toată mila ce o merită. Este o priveștiște tristă, copii, să vedeți pe băieții aceia stând la o fereastră deschisă, respirând aierul curat, cu fața,

nemișcată de par'că se uită la munții aceia frumoși ce vedeți voi... și să te gândești că nu văd nimic, că nu vor vedea niciodată nimic din toate frumusețile acelea. Ți-se strânge inima de dnrere. Orbii născuți, cari n'au văzut niciodată nimic, cari n'au văzut lumea, cari nu știu cum sunt lucrurile, nu fac atâta milă, dar copiii cari sunt orbi de câteva luni, cari își aduc aminte de lucruri cari înțeleg bine ceace au pierdut, aceia simt mult mai puternic durerea de a-și vedea întunecându-li-se în minte în fiecare zi, icoanele dragi, de ași simți cum le moare în gând persoanele ce le-au iubit. Unul din aceștia îmi spunea într'o zi, cu glasul plin de o tristețe de nespun: — Aș vrea să mai am o clipă vederea ca să mai văd chipul mamei pe care am început să-l uit. — Și când mamele lor vin să-i vadă, ei le pun mâinile pe obraji, le pipăie dela frunte până la la bărbie și la urechi ca să simtă cum este făcută și par'că nu le vine să creadă că nu o pot vedea. O chiamă pe nume de foarte multeori, ca și cum ar ruga-o să li-se arate.

Câți oameni cu inima de piatră nu ies dela ei plângând! Și când ieși dela ei și se pare un dar nespun, să poți să vezi lumea, casele, cerul. Oh, sunt sigur, că nici unul din voi, nu ar ieși de acolo fără să simtă în inimă dorința de ași da puțin din vederile sale, ca să puie puțină bucurie în inimile bieților orbi, pentru cari soarele nu luminează și mama nu are față!

Trad. de Pompiliu Robescu.

In ce privește guvernatorii districtuali, în Boemia se vor institui 10 direcțiuni supuse d'adrepului locțiitorului și anume 10 cehe, 6 germane și 4 mixte.

Chestiunea Balcanică.

Aplanarea conflictului turco-bulgar. Nota Rusiei.

Agentia Westnik află din izvor sigur, că guvernul rus, date fiind divergențele dintre Turcia și Bulgaria, în urma măsurilor militare luate la graniță, a crezut că este absolut necesar să prezinte ambelor guverne o nouă propunere. Situațiunea s'a înăsprit între Turcia și Bulgaria din cauză că nu s'a putut ajunge la un acord în cece privește îndemnizările ce Bulgaria trebuie să le plătească Turciei și actuala stare de lucruri amenință să turbure pacea. Guvernul rus, văzând imposibilitatea unui acord direct între Bulgaria și Turcia și dat fiind pericolul întârzierii lichidării situațiunii, a propus o soluțiune în avantajul ambelor state pentru a ieși din dificultatea actuală. Iată propunerea Rusiei:

Precum se știe, Turcia datorește Rusiei de mai mulți ani de zile o îndemnitare de războiu. Bulgaria e dispusă a plăti Turciei o îndemnitare de 82 milioane, Rusia, care are de luat dela Turcia o sumă cu mult mai mare decât cea oferită de Bulgaria, Turciei, propune a se lichida această îndemnitare în chipul următor: Bulgaria să facă în Rusia un împrumut de 82 milioane, Rusia necerându-i nici control, nici vre-o garanție specială fără de care Bulgaria în împrejurările actuale nu ar putea obține un împrumut pe piețele europene.

Pe de altă parte, Rusia propune, ca Turcia, estimând la peste 82 milioane pagubele ce i-s'au făcut, să încheie cu Rusia un acord pentru a satisface în mod complet cererea Turciei prin anuități. Dobânda ce Bulgaria va avea de plătit Rusiei pentru acest împrumut de 82 milioane vor face cu puțință ca tezaurul rus să execute aceste operațiuni financiare fără pagubă materială.

Bulgaria a aderat în principiu la această propunere pentru a se tranșa divergența de păreri cu Turcia și deși Rusia n'a dat un răspuns până acum, se crede că propunerea Rusiei va întâmpina o primire bună și la Constantinopol.

Guvernul rus a comunicat propunerea făcută tuturor puterilor semnatare ale tratatului de Berlin.

In jurul propunerii Rusiei.

Austria. Referitor la atitudinea Austriei față de nota rusească, din sorginte competentă se anunță următoarele:

Intăia propunere rusească a fost intimpinată la Viena cu simpatie. Reprezentanții Austro-Ungariei la Sofia și Constantinople au primit în consecință instrucțiunile necesare pentru a interveni pe lângă cele două guverne în favorul păcii, solicitând, de acord cu reprezentanții celorlalte puteri, amânarea pe timp nedeterminat a rectificării fruntariilor și abandonarea măsurilor militare. Acești pași diplomatici înse nu s'au putut întreprinde, neprimind toți plenipotențiarii puterilor instrucțiunile cuvenite.

Dupăce Turcia a declarat că renunță la rectificarea fruntariilor și dupăce noua notă rusească oferă condiții mai fericite pentru aplanarea conflictului turco-bulgar, intăia notă rusească, deci și intervenția puterilor, și-a pierdut actualitatea. Ambasadorii au și adresat guvernelor lor o întrebare în acest senz. Noua notă rusească, în părțile ei referitoare la condițiunile de plătire e

privită cu multă bunăvoință la Viena. Părerea cercurilor diplomatice e că chestiunile financiare sunt de a se aplană nemijlocit între Bulgaria și Turcia, și că asupra hotărârilor luate de aceste două state nu poate influența nici un factor extern. De sine înțeles că Austro-Ungaria salută cu bucurie modalitățile potrivite a accelera aplanarea definitivă a conflictului turco-bulgar.

Politica Austro-Ungariei a ținut totdeauna să creieze relațiuni normale în Balcani, căci numai astfel se poate perpetua o situație tolerabilă. Austro-Ungaria speră, că Turcia și Bulgaria nu și vor uita de justele pretensiuni ale societății căilor ferate orientale. Svonurile ce spun de diverșiuni între Rusia, Austro-Ungaria și Germania, sunt lipsite de temeii.

Bulgaria. Se anunță din Sofia: Demersul colectiv al marilor puteri n'a fost făcut astăzi și probabil nici nu va mai fi făcut în urma noiei propuneri a Rusiei cu privire la care agentul diplomatic rus a și primit instrucțiuni. Agentul rus se va pune în contact cu reprezentanții marilor puteri pentru a discuta împreună noua propunere. Se afirmă că propunerea Rusiei va întâmpina o primire bună din partea guvernului.

Turcia. Noua propunere a Rusiei a surprins foarte mult cercurile diplomatice și Poarta. Propunerea se interpretează în senzul că Rusia vrea să aibă în atârnare Bulgaria; se recunoaște însă că acordul turco-bulgar poate fi mai ușor realizat cu acest ajutor financiar al Rusiei.

Declarațiunile oficiale ale cercurilor Porței competente cu privire la propunerea rusă nu sunt cunoscute până acum. Se pare că propunerea nu este bine primită de cercurile funcționarilor Porței.

Comitetul tînăr turc și presa rusă au făcut o obiecțiune de principiu, anume că în acest chip Poarta nu va primi bani peșin dela Bulgaria ci va trebui să contracteze un împrumut pe baza veniturilor amanetate pentru îndemnitare de războiu către Rusia, amanet devenit liber.

Anglia. Presa engleză e foarte încântată de intervențiunea ministrului de externe rus, Iswolski, care a reușit să pună de acord Turcia cu Bulgaria.

»Times« spune, că de mult timp nu s'a văzut un ministru atât de capabil în Rusia ca Iswolski.

Franța. La consiliul de miniștrii ținut la Eliseu, dl Pichon a comunicat starea afacerilor turco-bulgare expunând propunerea făcută de Rusia de a plăti ea suma cerută de Turcia înțelegându-se apoi cu Bulgaria pentru încasarea sumei împrumutate. Franța, Anglia și Rusia fiind de acord în a primi propunerea Rusiei, reprezentanții Franței au primit ordin să se concerteze cu colegii lor străini pentru a face ca propunerea Rusiei să izbutească.

Italia. Se comunică din Petersburg, că Italia va adera la propunerea Rusiei cu privire la chestia compensațiunii bănești ce Bulgaria va acorda Turciei.

Diferite știri.

»Gazeta de Colonia« publică o depeșă din Berlin zicând că noua propunere rusească este fără îndoială bizară și surprinzătoare.

Oamenii de stat turci vor avea să se rostească dacă această propunere corespunde intereselor statului turc care are nevoie de bani sunători.

Desmintire.

Știrile din sorginte grecească zicând că țaranii bulgari ar fi atacat și prădat sate turcești din districtul Razloc masacrând pe locuitori, sunt dovedite false.

Turcia nu admite rectificarea fruntariei sale.

Reprezentanții marilor puteri au sfătuit Poarta ca să nu inziste asupra chestiunii de fruntarie turco-bulgară a cărei rectificare o cer bulgarii. Guvernul otoman a declarat însă că nu admite pretențiuni bulgare.

Boicotul antiaustriac a încetat.

Se anunță din Constantinopol: Instrucțiunile date acum de curând ambasadorului austro-ungar precum și demersurile făcute pe baza acestor instrucțiuni de marchizul de Pallavicini pe lângă poartă au dat rezultatul că, conform afirmărilor marelui vizir, dificultățile existente cu privire la boicotarea mărfurilor austro-ungare au fost înlăturate și acum comerțul și traficul dintre monarhie și porturile turcești pot fi reluate.

Serbia comandă tunuri în Franța și Anglia.

Ministerul de războiu din Belgrad a comandat azi dela fabrice de arme franceze și engleze 200 tunuri, cu condițiunea ca să le furnizeze în cel mai scurt timp posibil.

Prințul Gheorghe cere războiul.

O telegramă din Semlin spune, că prințul de coroană Gheorghe s'a dus la ministerul de războiu, ca să facă presiune în senzul unei urgențe mobilizări complete a voluntarilor.

Ministrul de războiu a răspuns că el personal e gata să îplinească prințului dorința, dar și-a exprimat în același timp temerea, că consiliul de miniștrii, și în special Milovanovici nu vor îngădui un pas atât de nesocotit.

Prințul Gheorghe a răspuns, că el reprezintă poporul sârb cu întregul lui comitet ales pentru salvarea națiunii, și că ofițerii sârbi nu se vor mai lăsa să mai fie terorizați de sufletele corupte ale lui Milovanovici și Pasici. Prin urmare de aici înainte vor lucra pe propria lor răspundere.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 4 Februarie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

Azi am primit dăruiri cu discul din sf. biserică din Nadab și Ghioroc trimiși la dorința expresă a poporului la noi, și nu la consistor.

O colectă din Dumbrava (Aciuța) a domnului Alexandru Florea preot și dela alți particulari.

Sumele de azi:

Cu discul și colectă în sf. biserică din Nadab prin episcopul Onuț Ispas, dela: cu tasul 5 cor, Laurențiu Teodor 1.—, Dimitrie Boariu 1.—, Izidor Popescu 2.—, Onuț Ispas 1.—, Onuț Iescău 1.—, Ioan Tatar 1.—, Petru Goldiș 1.—, Flore Buntian 1.—, Petru Onița 1.—, Aloizi Dobosi 1.—, Dela Bancă 5 coroane, alți credincioși au contribuit 10.47 suma — — — — » 32.47

Colecta din Dumbrava a dlui preot Alexandru Florea, dela: Alexandru Florea preot 1 cor. Ioan Sirbu inv., 1 cor. Stefan Ardelean comerciant 1 cor. Nicolea Jiva primar 60 fil. George Ancașiu 60 fil. Nicolae Boja 60 fil. Damaschin Jiva 60 fil. Mogos Ioan 60 fil. Simion Ancașiu 60 fil. Ioan Moțica 60 fil. Petru Moțica 60 fil. Samson Adrian 60 fil. Pavel Ancheș 60 fil. George Mitrea 60 fil. Ioan Mogos 60 fil. Ioan Jiva 60 fil. Ianoș Popa 60 fil. Nicolae Budea 40 fil. Adam Moțica 10 fil. Mogos Pavel 12 fil. Vaselie Buglea 10 fil. George Moțica 14 fil, George Ancaș 16 fil. de tot — — — — » 7.22

Cu discul din biserică din Ghioroc prin preotul, Romul Vațian — — » 4.20
Part. Zászló, preot Seleuș — — » 2.—
Dimitrie Buibaș Bucoveș — — » 1.—
Dimitrie Surdu Bucoveș — — » 1.—

BÉTAY și BENEDEK,

atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 39.

Mare magazin de tot felul de balne bisericesti, prapori, potire, fecnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostas și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere. Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

D. Cuciuc Bucovej	— — — — —	> 1.—
C. Teran Bucovej	— — — — —	> 1.—
	Total	> 49.89
Listele noastre precedente		2077.14
Laolaltă		2127.03

— **Consistor plenar.** Azi, la ora 10 a. m. s'a întrunit consistorul plenar al diecezei aradane, sub președinția P. S. Sale episcopului Ioan I. Papp. Au participat asesorii: Dr. Nicolae Oncu, Gheorghe Popovici, R. Ciorogar, Cornel Lazar, Dr. G. Ciuhandu, Traian Vațianu, Terentiu Opreanu, Aurel Petroviciu, Iosif Moldovanu, Vasile Goldiș, Gerasim Serb, Alexandru Crăciunescu, Fabriciu Manoilă, Gheorghe Feier, Sava Raicu, Petru Truța, Gheorghe Purcariu și Aurel Chelnicianu.

Consistorul s'a ocupat cu alegerile sinodale, designând comisarii electorali. Termenul alegerilor va fi fixat ulterior de birou.

La prânz asesorii au fost reținuți la masa P. S. Sale.

— **A apărut în editura »Tribunei« Impresii de teatru din Ardeal** de Zaharie Birsan. În modesta noastră mișcare culturală, volumul dlui Birsan, înseamnă un eveniment. Într'un număr viitor vom scrie mai pe larg. Volumul se găsește de vânzare la librăria »Tribunei«. Il recomandăm cu toată căldura. Prețul 2 cor.

— **Vremea s'a schimbat din nou.** Astă noapte a sosit »iarna cu șapte cojoace« călare nu pe un urs, cum zice poetul ci pe un vișor cumplit cu zăpadă care a venit toată noaptea. Azi dimineața ne-am trezit cu o zăpadă groasă. Curând însă timpul s'a înmuiat și azi după prânz o ploaie îmbelsugată amenință să topească omatul. Temperatura s'a urcat în mod simțitor și vântul a încetat. Pentru agricultură, zăpada e folositoare și făgăduiește o recoltă bună.

— **Amorul nepoatei lui Bismarck.** D-nul Glawe este un negustor dintr'o mahala a Berlinului.

Deși om sărac a ținut să-și crească copiii bine. Fiul său a făcut teologia și literile la universitate și pentru a-și câștiga existența se ocupa cu meditații. În casa contelui Wilhelm Bismarck el făcea instrucția contesei Irene von Bismark. Vechea poveste s'a repetat și aici.

Profesorul era prea tânăr pentru a putea fi serios și sever cu mica contesă. În loc de respect eleva prinse dragoste pentru profesor. Când domnișoara își mărturisă simțirea mamei sale, protestul familiei fu unanim. Dar contesa fu îndărătnică. Ea declară că preferă să părăsească familia decât pe fiul dughenarului din mahala. În cele din urmă, în preseara Crăciunului, mama contesei Irina o surprinse cu un cadou de Crăciun: învoirea ei la căsătoria asta. Cununia va fi la primăvară.

— **Pentru țărani.** »Neamul Românesc« scrie: La 14 Ianuarie, a fost adunarea țăranilor pentru a se constitui în obște. Scopul, luarea în arendă a moșiei Todreni, din Botoșani, 4200 de hectare, a Epitropiei Sf. Spindon din Iași. Luptă contra patru jidani concurenți, cari oferiau prețuri superioare obștii satești, știind că au de pe spina-rea cui să stoarcă. Epitropia preferă obștea pentru 40 de lei hectarul, contra celor 60 de lei oferți de concurenți. Sunt peste 600 de săteni în obște.

Inițiativa este a harnicilor: Chiriac, învățător și preotul Dron. Laudă lor! La adunare au luat parte și dnii Popovici-Lupa, inspector al învățământului agricol și Șt. Gh. Dumitrescu, revizor agricol.

— **Ridicoli.** Fac haz până și zierele aradane de șovinismul fibraelor maghiare, care conduse de setea meritelor patriotice, văd în toate periclitarea — ideii, de stat, se înțelege, căci ungu-rul care se respectă n'are altă idee.

Pozna cea mai recentă a com s-o fibirăul din Boroș-lneu care văzând într'o prăvălie inscripție românească era cât p'aci să-l lovească dambლა. Cum se poate una ca asta? Un neguțator maghiar să afișeze în prăvălie reclamă românească? (Banii românești n'au însă miros nici în buzunarul dlui fibirău). Lumea începu să se învârtească cu dl fibirău numai d'aci încolo, căci ce s'a întâmplat? Reclama românească era tipărită pe o tăbliță în culori românești, trimisă de firma Schiht — săpun.

Voinicosul strajă al ideii luă îndată tăblița și a doua zi amendă cu 40 coroane pe negustor pentru »agitație« și folosirea »culorilor străine«.

Și d'atunci se fin șir cumplitele descoperiri: în toate prăvăliile se agită contra slăvitei națiuni maghiare. Au și fost pedepsiți mai mulți negustori, zadarnic s'au scuzat că ei reclama au primit-o d'odată cu săpunul, dela o firmă germană, care la ce era să trimită reclamă ungurească în sat românesc! Fibraele nu vor să știe de toate acestea. Pedepsiți au ajuns și câțiva negustori (aproape toți ovrei) din Bihor.

Toți au făcut recurs la ministru. Să vedem acum ce va decide Andrassy? E ori nu este agitație să te speli cu săpunul Schiht?

— **Micul Dumitru și porcul.** În comuna Țapa, din Caraș, după cum se anunță, a murit moarte groaznică un mic copilăș. Nevasta Vuta Fin, pripășea prin cuină un porc, pe care l hrănea cu rămășițe de mâncări. Într'una din zile, ea și-a lăsat copilășul de un an și jumătate singur, cu porcul, care l-a mușcat într'un mod îngrozitor. Când a sosit nenorocita mamă, micul Dumitru își dase sufletul. Impotriva mamei s'a pornit cercetare.

— **O nuntă în lumea mare la Ploiești.** Marți la orele 3 după amiază, s'a săvârșit cununia civilă a distinsului ajutor de primar d-nul Petre Cinta, cu d-șoara Margareta Petrescu.

În vederea acestui fericit eveniment, întreg localul primăriei era splendid decorat cu brazii, steaguri tricolore și covoare. Ca ofițer al stării civile a fost d-nul primar Radu R. Stanian, înconjurat de întreg consiliul comunal, în sala cea mare de recepție a primăriei. Martori au fost d-nii: Al. Radovici, deputat, șeful partidului liberal și Mitu Ștefănescu, senator. Toată elita ploieșteană a ținut să aziste la această ceremonie.

După terminarea tuturor formalităților, domnul primar Radu Stanian a ținut o frumoasă cuvântare, urând viață fericită tinerilor căsătoriți.

Dela primărie tinăra păreche și întreaga asistență s'au dus la biserica Sf. Impărați, unde s'a săvârșit cununia religioasă.

Cunoscută fiind popularitatea de care se bucură d-nul Petre Cinta, o mare mulțime de prieteni din oraș și județ, umpluse biserica, curtea și strada Gloriei.

Când tinerii căsătoriți, au sosit la biserică, muzica regimentului 7 Prahova, a executat marșul, iar asistența i-a salutat călduros. În biserică tinerii căsătoriți au fost primiți prin Imnul Național.

»Mulți ani trăiască« executat de corul societății »Carmen« din București, dirijat de d-nul I. Petrescu, licențiat în teologie.

După terminarea serviciului divin și primirea felicitărilor, tinerii căsătoriți și invitații s'au dus acasă la d-nul V. Petrescu. Aici în somptuoasele saloane a urmat petrecerea până târziu în mijlocul celei mai mari însuflețiri.

Trimitem și noi urările de fericire tinerei perechi!

— **Vârsta suveranilor.** Cu ocazia jubileului de 50 ani al împăratului Wilhelm, ziarul »l'Echo de Paris« publică o interesantă statistică de cete încoronate. Cel mai bătrân suveran este Francisc Iosif, care are 79 de ani, vine apoi Leo-

pold al Belgiei, 74 de ani, regele Carol al României 70 de ani. Eduard VII al Angliei 68 de ani, Frédéric VII al Danemarcei 66 de ani, Abdul Hamid sultanul Turciei și Menelik negusul Abisiniei 65 de ani, Gheorghe I al Greciei 64 de ani. Mutsu-Hito împăratul Japoniei 57 de ani, Chulalongkorn regele Cambogelui 56 de ani, și Gustav V al Suediei 51 de ani. Mai tineri decât 50 de ani sunt următorii suverani: Ferdinand al Bulgariei 48 de ani, Victor Emanuël regele Italiei și Tarul Nicolae 40 de ani, Haakon VII regele Norvegiei și Mohamed Ali-Mirza șahul Persiei 37 de ani, Mulay-Hafid sultanul Marocului 36 de ani, Abbas-Hilmi kediul Egiptului 35 de ani, Wilhelmina regina Olandei 29 de ani, Alfons XIII 23 de ani și cel mai tânăr dintre suverani Manuel II regele Portugaliei 20 de ani.

— **Necrolog.** Adânc întristați vă aducem la cunoștință, că *Dimitrie Moldovan*, notar penzionat, membru în direcțiunea institutului de credit »Zarandeană« și la »Boiczaer Sparcassa«, după lungi și grele suferințe, a încetat din viață Marți, în 26 Ianuarie 1909. În mormântarea a fost în 27 Ianuarie 1909. Odihnească în pace! Gheorghe Moldovan ca tată. Dr. Silviu Moldovan, Atanasiu Moldovan, Lazar, Marcel Moldovan frați. Dr. Cornel Moldovan cumnat. Valeria Dr. Moldovan născ. Moldovan soră. Eteica Dr. Moldovan născ. Gyárfás cumnată.

— **Un dușman al muzicii.** Bernard Schaw, cunoscutul satiric englez, care nu-i de loc prieten al muzicii, s'a aflat într'o zi în casa unei familii aristocratice din Londra. O orchestră de artiști de seamă cânta. Doamna casei, la un moment dat, zărește pe Schaw, cum șade plictisit și cu o mutră supărată, într'un colț de sală, izolat de mulțimea invitaților. Repede aleargă la dânsul, și-l întrebă »Cântă bine orchestra aceasta, nu-i așa? De 11 ani cântă artiștii aceștia împreună!«

— De unsprezece ani? repetă Schaw-i eu credem că ședem aici de mai mult timp.

— **Conferință publică.** Ni-se scrie: Duminică în 31 Ianuarie s'a continuat șirul conferințelor aranjate de »Asociațiunea« din Sibiu, prin a IV-a conferință a dlui Gheorghe Tulbure, despre: »Coloniile macedo-române și tinerețea lui Șaguna«.

Acum când se împlinesc o sută de ani dela nașterea celui mai mare arhieru român, e un frumos prinos adus marelui Șaguna, care a fost întemeietorul și cel dintâi prezident al acestei înalte instituțiuni românești.

Despre Șaguna s'a scris, și mai cu seamă acum în timpul din urmă se scrie foarte mult, dar în esență totuși puțin dupăcum zice conferențiarul. E deci și această conferință un mic prinos pe altarul memoriei aceluia, care astăzi nu mai trăiește; dar cât a fost în viață începând din fragedă tinerețe, a arătat o nefermă dragoste pentru biserica și neamul căruia aparținea.

Conferențiarul în cadrele înguste ale unei conferințe, a expus cum se poate mai deslușit, cum s'au format în Ungaria coloniile macedo-române, cari la început se cam înstrăinaseră de neamul și legea lor; dar mai târziu s'au redeșteptat în ei dorul pentru limba și credința strămoșească, pe cari au început să le propovăduiască și cultive din toată inima.

Dl Tulbure ne-a dat apoi o iconă clară a familiei Șaguna și a împrejurărilor între cari s'a născut copilul Anastasie, insistând asupra mamei sale și influinței ce această femeie credincioasă legi strămoșești, a avut-o asupra vieții fiului său, amintind și frumosul articol al dlui Dr. Lupaș din »Convorbiri literare«. Ne-a mai povestit o mulțime de fapte și planuri mărețe, puțin cunoscute din tinerețele lui Șaguna.

Mulțămim călduros tinărului preot Gheorghe Tulbure pentru clipele frumoase ce ne-a făcut să petrecem în casa națională, ascultând conferința dsale.

orice încredințată în executare. — La dorință se trimit desamăuri porio-franco.

Cu distincție stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

In atențiunea parohilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

pietor de firme de embleme de biserică și auritor, Szarvaskőhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în branșa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Însemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e ochisă

— O nouă dramă polară. Revista geografică din Roma scrie că, după ultimele știri sosite din San Giovanni in Terranuov se crede că Dr. Cook cunoscutul explorator, trebuie să fi pierit în ultima expediție polară pe care a întreprins-o anul trecut.

Acum un an, Cook care fusese ajutat în organizarea expediției de bogatul american Bradley, a plecat în Groenlanda, stabilindu-și quartierul de iarnă la Annatok, cu 20 de mile mai la nord de stațiunea Etah, unde se oprise exploratorul Peary cu doi ani mai înainte.

La jumătatea lunii Februarie, Cook a plecat mai departe însoțit de doi eschimoși, care duceau cu dânsii o mare cantitate de proviziuni.

În luna Mai, îndrăznețul explorator înștiință pe niște prieteni ai săi din Groenlanda că speră să atingă în curând ținta propusă, urmând să se întoarcă în patrie pela mijlocul lui Iunie.

Mai multe persoane au fost însărcinate să îi iasă înainte, într-o localitate fixată chiar de Cook.

Văzând însă că exploratorul nu mai vine, misiunea s'a retras la începutul lui Septembrie, lăsând în locul în care el însuși hotărâse să-l aștepte o mare cantitate de proviziuni.

De atunci însă n'a mai dat nici un semn de viață și părerea generală este că el ca și Andrée, ca și mulți alții au căzut în regiunile polare, victima îndrăzneței și nemărginitului său curaj.

Milionarul american Bradley, care i-a dat banii necesari pentru organizarea expediției, a hotărât să întreprindă o nouă expediție, care să plece cât de repede în căutarea nefericitului explorator.

Congresul internațional de lăptărie se va ține la Budapesta, între 6 și 11 Iunie 1909 st. n.

Pe lângă congres, va avea loc o expoziție internațională a industriei lăptelui și o expoziție națională de creșterea vitelor.

Congresul este împărțit în trei secțiuni. După închiderea congresului se vor face patru excursiuni de studiu, cu programul următor:

Prima excursiune. — Vizitarea hergheliei regale din Kisbér și Bábolna, lăptăriile cooperative din comitatul Moson și Academia agricolă maghiară.

II. Lăptăria centrală dela Veszprém, școala regală ungară dela Tarczal și celebra văcărie din Rátót.

III. Pusta din Hortobágy, orașul Debrecin, școala regală ungară de viticultură din Tarczal, lăptăria din Cossa, institutul agronomic regal ungar din același oraș, Tatra-Lomnitz și lacul Ciorba.

IV. Herghelia regală ungară dela Mezöhegyes, lăptăria centrală din Timișoara, stabilimentul de horticoltură dela Mühle, pepinieria din Timișoara, școala forestieră din Vadászerdő.

x Cel mai renumit atelier fotografic pentru fotografii artistice moderne în haine de bal este atelierul lui Kossák József, fotograf de curte ces. reg. și cam. în Arad, str. Weitzer J. Nr. 3. Numărul telefonului 657.

x Leac sigur împotriva boalei de porci, prețul unui pachet de încercare 36 de fil.

Fără căldură se poate face în timp de 5 minute romul cel mai bun materia pentru 1 l. 32 de fil. pentru un litru de cognac 40 de fil., un litru de rachiu 20 de fil. La fiecare flacon se alătură și modul de întrebuințare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun leac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță fața de pistru în timp de trei zile și o face albă și catifelată.

Văpseaua de păr Neril. După o întrebuințare împrumută părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, brunetă sau neagră.

Dulapuri pentru farmacii de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Toate de vânzare la Fekete Mihály, drogherie, Târgu-Murășului (Marosvásárhely), Székényitér.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Ședința camerei.

Budapesta, 4 Februarie. Ședința se deschide la ora 10^{1/2}. Prezidează Justh.

Se trece la discuția cadastrului și a dării de pământ. Primul orator croatul Mudsevici, nu primește paragraful referitor.

Urmează dl. A. Vlad. Spune că dările scad numai la aparență, căci în realitate ele se urcă.

Face o critică temeinică a paragrafulor referitori, luând în apărare pe micii proprietari față de oligarhii latifundiști. Respinge proiectul.

Vorbește apoi Sándor Pál, El se abate de reperiții dela obiect și insistă să i-se încuviințeze a vorbi în chestiune personală. Președintele pune la vot dorința lui. Aici a obvenit un incident semnificativ pentru situația guvernului și anume: deși miniștrii Wekerle, Andrássy și Jekelfalussy au votat contra dorinței lui Sándor, majoritatea i-a încuviințat abaterea cerută.

Farkasházy (strigă): Bravo! Guvernul e în minoritate!

Polónyi: Trebuie să demisioneze!

Wekerle: Da, și să se constituie un nou guvern cu șefia lui Polónyi!

Incidentul a fost viu comentat pe culoare.

Concert, petreceri.

Bal filantropic în Blaj.

Subsemnatul comitet invită cu toată onoarea la balul filantropic, ce se va ține în ziua de Trei Sfinți la 12 Februarie n. în sala «Hotelului Univers». Venitul curat este destinat pentru «Fondul stud. morboși». Comitetul aranjator: Dr. Ioan Rațiu, președinte; Traian German, secretar; Octavian Bonfiniu, cassar; Gavrilă Precup, controlor, Iacob Murășan, Valer Suci, Alexandru Ciura, Dr. Ambrosiu Chețan, Ioan Fodor, Dr. Octavian Prie, Aurel Gaja, Flaviu C. Domșa, Augustin Caliani, Ioan Băgăian. Suprasolvițiile se primesc cu mulțămă și se vor cvita pe cale ziaristică.

— Garnisoana din Arad pentru Reșița și Ajka. Alaltăieri seara garnisoana din Arad a aranjat la Crucea-albă un concert în favorul nefericiților din Reșița și Ajka. S'a realizat un venit cuta de cor. 210 și 20 fil.

Comuna bisericască gr.or. română din Beiuș invită la petrecerea cu dans, ce se va aranja în favorul școlii sale, în 20 Februarie st. n. 1909 în localitatea »Ospălăriei Kohn». Inceputul la 8 ore seara.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 4 Februarie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1909	25.52—25.55
Săcară pe Aprile	20.10—20.12
Cucuruz pe Maiu	14.56—14.58
Ovăs pe Aprilie	17.22—17.24

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa — — — —	26 K. 20—26 K. 60 fil.
Din comitatul Albei —	25 » 75 26 » 40 »
De Pesta — — — —	25 » 80—25 » 45 »
Bănățenesc — — — —	26 » 10—26 » 70 »
De Bacica — — — —	26 » 20—26 » 60 »
Săcară — — — —	20 » —20 » 20 »
Orzul de nutreț, cvalit. I.	16 » 70—16 » 90 »
» » calitatea a II.	16 » 20—16 » 50 »

Ovăs » » »	I. 17 » 55—18 » —
» » »	II. 17 » 25—17 » 55
Cucuruz — — — —	13 » 90—14 » 10

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribunei« se mai află câteva exemplare din următoarele cărindare:

1. »Călinarul Minervei« prețul 1.25 cor. + 10 fileri porto.
2. »Călinarul național«, prețul —36 cor. + 10 fileri porto.
3. »Călinarul literar și artistic« prețul 1. cor. + 10 fileri porto.
4. »Călinarul dela Cluj« prețul —20 cor. + 5 fileri porto.
5. »Călinarul Foi interesante«, prețul —3 cor. + 5 fileri porto.
6. »Călinarul Block« de părete, prețul —10 cor. + 10 fileri porto.
7. Călinarul Block de părete pentru saloane prețul 4— cor. + 26 fileri porto.
8. Călinarul bisericesc de părete, însemnarea sărbătorilor, prețul 10 fileri + 5 fileri porto.

A apărut: G. S. Petrow. »Calea spre Dumnezeu«, contemplațiuni asupra dumnezeirii și asupra adevărului divin, traducere de Teodor V. Păcățianu. Sibiu, Prețul 1 cor.

A apărut »Lucașfărușul« Nr. 3 cu următorul sumar: A. B. Episcopul Ioan Popasu. Octavian Goga Sonet (poezie). I. Agărbițeanu Frâncica (novelă). D. Marcu Imn Soarelui (poezie). Victor Eftimiu Cântec vechiu (poezie). Ioan Adam Poeme în proză: Floarea soarelui... I. U. Soricu Pierdevară (poezie). * * Pagini străine: Edgar Allan Poe (1809—1909). Inimă trădătoare. I. Enescu Pastele (poezie). Aron Cotruș Cântec (poezie), Dări de seamă: Al Cazaban: Chipuri și sufiere. — De parte de orăș. (O. C. T.) M. Sadoveanu: O istorie de demult. (A. C.) Cronică: Artă națională. Wildenbruch. Conferințe și seratele Asociațiunii. Ilustrațiuni: Episcopul Ioan Popasu. Femeie din Poiana (Sibiu.) Țărancă din Săcădate (Sibiu). Călușeri din Gura-Răului. Port din Poiana-Sibiuului (1870). Vedere din România: Pe malul Jiului. Edgar Allan Poe (1809—1909). Tâmplă de biserică (Caracal) de dl arhitect Clavel.

Poșta Redacției.

Dlui C. în S. Articolul »Apostolii satelor noastre« e scris de un preot tânăr.

Redactor responsabil Constantin Savu.

Editor proprietar Gheorghe Nichin.

Anemia.

Pentru combaterea ei între bunătăți Emulsiunea SCOTT, care îmbogățește sângele și face carnea trupului puternică și sănătoasă

Emulsiunea lui Scott

e deopotrivă de salutară pentru tineri și pentru bătrâni. Progresele ce veți face vă vor surprinde și satisface

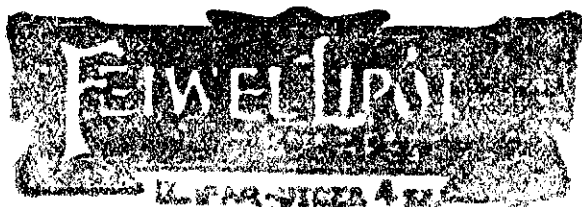
Încercați

și vă veți încredința, după cum s'au încredințat multe mii în timp de 32 de ani.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50 fil.

De vânzare la toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pescarul.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de blurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și port franco.

BANCA MAGURELE, societate anonimă. — Capital lei 500.000 deplin vărsat.

CONVOCARE.

Conform deciziei consiliului de administrație din 12 Ianuarie 1909, adunarea generală extraordinară precum și cea ordinară a acționarilor „BĂNCII MĂGURELE”, este convocată pentru de 1 Februarie 1909 ore 10 a. m.

Adunarea se va ține în T. Măgurele în localul „Băncii Măgurele”.

ORDINEA ZILEI:

1. Modificarea articolelor 27, 29, 38 și 71 din statute.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație și raportul cenzorilor asupra operațiunilor din 1908 și descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa.
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere.
4. Aprobarea distribuirii beneficiilor.
5. Alegerea a 5 cenzori și a 5 cenzori suplenți pentru anul 1909.

Membrii și cenzorii ieșiți la sorti pot fi realeși.

Se pune în vedere dlor acționari, că potrivit art. 47 din statute, o acțiune dă drept la un vot.

Acționarii absenți nu pot fi reprezentați decât prin alți acționari cu dreptul de vot.

Procurile și orice fel de delegațiuni trebuie depuse la administrația Băncii cel mai târziu în ajunul zilei de 1 Februarie 1909.

Scrisorile sau procurile vor fi făcute după formularul dat de administrație.

Acționarul care dorește a lua parte la adunarea generală, trebuie să se înscrie cu 10 zile înainte de adunare la sediul societății.

Un bilet de intrare se va libera acționarilor înscriși și acest bilet trebuie prezentat la intrarea în sala adunării.

Dacă în ziua hotărâtă nu se întrunește numărul de acționari cerut, ședința se amână pentru patru zile, când se va putea lucra, oricare ar fi partea de capital reprezentat.

În caz de amânare, noile înscrieri în vederea adunării se vor efectua cu 2 zile înainte de ziua adunării.

T. Măgurele, Ianuarie 1909.

Consiliul de administrație.

Bilanțul general al „Băncii Măgurele” pe 31 Decembrie 1908.

Cassa — — —	20238.40	Capital — — —	500000.—		
Efecte scontate —	306876.10	Fond de rezervă	13229.—		
” în suferință	280.50	” ” ajutor	693.50		
” reescontate	1464893.50	Depunere spre fructificare	—	420734.10	
” publice —	35628.65	Imprumut pe efecte publice	—	28500.—	
Creanțe hipotecare	222700.—	Deponenți de hip. în gaj	222700.—	68906.05	
Cesiuni — — —	15516.05	Div. efecte scont.	1464893.50		
Depozite în gaj —	42890.—	Contul A. penziuni	1653.80		
Acțiuni Casa rurală în gaj — — —	10500.—	” B. — — —	1600.35		
Acțiuni diferite —	111000.—	Contul curente —	40701.90		
Sucreș. n/. Giorgiu	52931.33	Correspond. incaso	9032.25		
Agentia n/. Roșiori	274126.90	Reescontul anului viitor — — —	3689.—		
Sărsala n/. Alexandria — — —	176647.28	Gratificațiuni —	1405.—		
Conturi corante —	66048.40	Profit și pierdere (Benef. net) —	80000.—	2857738.45	
Efecte incaso —	7940.80				
Imobile societății	45341.45				
Mobilier — — —	4179.09				
				2857738.45	
					2857738.45

Aprobat de consiliul de administrație în ședința sa dela 12/25 Ianuarie 1909.

Consiliul de administrație.

Contul de Profit și Pierdere al „Băncii Măgurele” încheiat la 31 Dec. 1908.

Chelt. de administr.	57152.94	Dobânzi și comis	124913.57		
Beneficiu net —	80000.—	Beneficiul agent. n/. Roșiori — — —	5409.01		
		Beneficiul sucurs. n/. Alexandria —	5848.83		
		Beneficiul sucurs. n/. Giorgiu — — —	981.53	137152.94	
				137152.94	
					137152.94

Președinte **D. Protopopescu.**
Administrator delegat **C. D. COSTOVICI.**

Contabil **GH. LUPANCEA.**

ANUNȚ.

Recomandăm proprietarilor de vii cu toată caldura tovarășia agricolă românească „Mugurul” însoțire economică comercială în Elisabetopol (Erzsébet város) care vinde altoie de viță de vie de de toate speciile precum și viță americană cu și fără rădăcină și la dorință însoțirea dă instrucție gratis ori cui în toate ramurile viticulturii.

Heinrich Kirst,

Antreprenor de zidirea morilor în

UJVERBÁSZ Nr. 159.

Ofere produsul mânilor sale pentru

mori sistem cilindric,

și primește

aranjearea completă

a morilor.

după cel mai nou sistem Werner.

Șcripeț de cilindre, mașine de

gris, tarar, precum și orice mon-

tare a acestora tot după cel mai

nou sistem.

Se primește și orice recon-
strucție cu prețuri ieftine și
serviciu solid.

Gmeiner E.

fabrică de curele pentru mașini.

BRASSO.

Din cea mai bună piele de curele.

Mai multe feluri de curele
de cusut și de legat în cea
mai bună calitate.

Curele de mână din prima
calitate de piele.

Preț-curent și modele se trimit
după dispoziția on. public.

A apărut

„Prelegeri metodice din Istorie biblice”

op auxiliar pentru catiheti, de **Nicolae Crișmariu**, paroh-catihet.

În literatura noastră ramul catihetic a rămas cel mai neglijat. Biserica și-a luat o nouă îndrumare: mântuirea sufletelor prin catehizare. Iar catihetii preoți simt lipsa de opuri catihetice, pentru a se ajuta în misiunea lor.

În lața acestor constatări, opul P. N. Crișmariu a binevenit cu atât mai ales, că cuprinde pe lângă partea teoretică a metodului, toate prelegerile din materia biblică prescrisă pentru

școalele elementare, lucrute după treptele formale și însoțite de harta istorică a Palestinei.

În predare sunt marcate toate momentele principale ale materiei din fiecare piesă, precum mareant e întreg procesul, pentru a înlesni prepararea catihetilor.

Întreagă cartea tradează mult studiu și bună voință. De aceea cu tot dreptul constată cu plăcere dl profesor Dr. P. Pipoș, că: „aceste prelegeri sunt un povățuitor potrivit pentru catihetie.”

Opul constă din 20 coate și costă 4 cor. plus 20 ml porto. Se capătă la autor în **Baraczháza** (Temes.), la librăria „Tribuna”, la libr. diecezană din **Arad**, precum și la librăriile mai însemnate din țară.

Inscripții școlare

conform ordinațiunii ministrului de culte și instrucțiunii, precum și a forurilor bisericești-școlare, se află spre vânzare la:

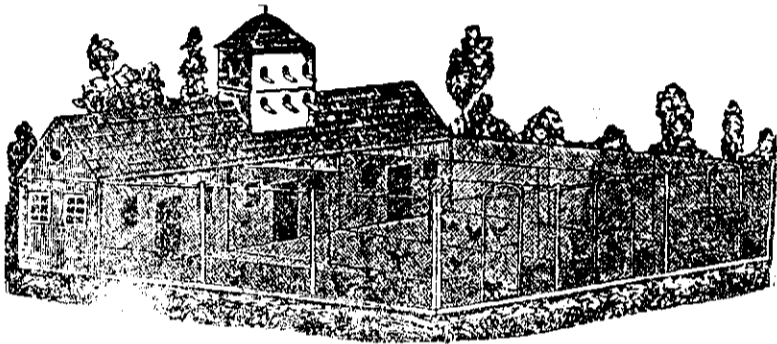
Librăria diecezană din Arad.
Prețul 8 coroane.

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« de lângă prețurile cele mai moderate.

Neubauer János

fabricant de funii, țesături, de grilajuri, de site și saltele de sârmă.
DEBRECZEN.

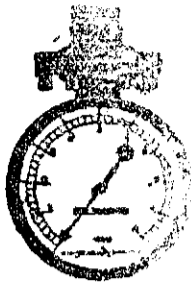

CU PREȚURILE CELE MAI MODERATE.

Recomandă preparatele sale de sârmă ca: țesături de sârmă din aramă fer și ținc are în depozit pentru mori fabrici și scopuri agricole. Recomandă sita de ventilat sistem Bachler. Pregătește țesături de mână și fabrică la îngrădit de grădini, curți de galițe, sită de sârmă cu ramă de fer la lucrări de pământ, nisip, petriș ș. a. Apărătoare de scântei la locomotive, mori și coșuri de fabrici. Somiere elastice pentru pat pe staluri de țer și lemn. Cu un cuvânt tot felul de lucrări ce se țin de aceasta branșe.

Doczi Pál

atelier pentru repararea instr. tehnice.
Szeged, Takaréktár-u. 8., Bitó-ház.

Reparațiuni de biciclete, mașini de cusut mașini de scris, măsurătoare de spirit, instrumente pentru ingineri, instrumente pentru dentiști, sonerii electrice, telefoane, gramofone și puști. Părți de mașini de cusut și de biciclete, lămpi cari desvoaltă gaz și boicete de luminat.
Mașini de cusut mănuși și blănării.
Stărpitor de troscoțel, economisator de cărbuni.
Repararea instrumentelor de desemn.

F. STOIBER

mănușer
Str. Cisnădiei. SIBIU. (Nagyszeben)

Mare depozit de mănuși de piele glacé, svedeză, Nappa și alte pieluri fine dantele de mătasă și de zăbranic, mănuși. Tot felul de bandajii pentru bernie simple și duble, diverse centurioane de tot felul, bandajii, apoi ciorapi de bărbați și de dame și rufe. Aparat pentru îndreptarea corpului la copil și fete, cordoane

pentru - bărbați, dela cele mai - simple până la cele mai fine, iri-gatoare, ma-turi de cauciu, jaturi de cauciu și perinute de cauciu pntu călătoria în tren, ciorapi de cauciu, diferite arti-cole igienice de cauciu din Franța pentru - bărbați și pentru dame. Toate

fiind numai de calitatea cea mai bună și — în prețurile cele mai ieftine. —
Moștele au prețul redus!

Mâna fiecăruia poate fi frumoasă dacă o îngrijim destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea mâinilor este Lichidul „Elza” pentru mâni

pentru că e pregătit din materiile cele mai bune pentru conservarea frumuseții mâinilor.

Lichidul „Elza” pentru mâni după o folosință de 3 ori face mâinile catifelate. Mâinile roșii după 8 zile le înalțește. E cu totul nestricăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerina și altele, după o folosință mai îndelungată îngreșează mâinile, lichidul „Elza” pentru mâni face mâinile albe ca zăpada. Glicerina, crema de glicerina și altele fiind deioase sunt nepăcute și grețose. Lichidul „Elza” pentru mâni, îndată să a soarbe. Dacă folosiți z lnic lichidul „Elza” mâinile vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scutește de stricăciunea vântului.

Prețul 30 fileri.

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la — St. Anton de Padua. Szabadka, Szegedi ut.

Magazin principal la Vojtek și Weisz droguerie în Arad.

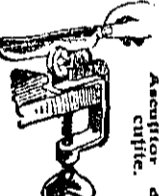
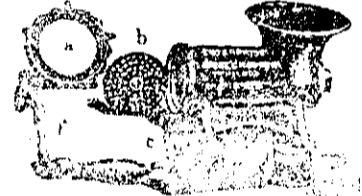
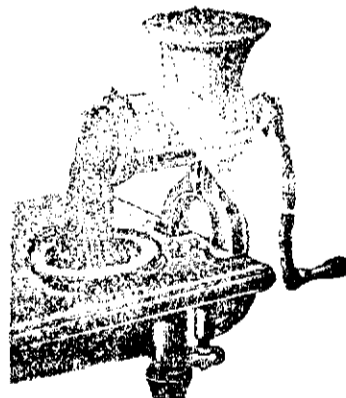
Ajută-ți și îți va ajuta și Dumnezeu!

Acest adevăr de aur se poate ajunge numai așa, dacă cel ce suferă folosește mijloace de vindecare, cari pe lângă estinate întrece ori-ce aparat scump, atât în privința duralității cât și a efectului.

„Galvani” se poate folosi cu Cordonul electric „Galvani” succes sigur la: Reumă, răceală, nervositate, la boala șirea spinării, de stomac, impotență, paralizie și altele.

Scrisoare de recunoștință: Francisc Veis, cărășmar, Sibiu. Aduc ca bucurie la cunoștință că prin folosința aparatului „Galvani”, am simțit multă ameliorare în boala mea (trabesdorsalis) așa încât nu mai am nevoie nici de cârje. Aparatul deși îl folosesc de un an funcționează fără cusur.
Singurul fabricant:

Ștefan Kmoskó, învățător, Sibiu (Nagyszeben) Terezianum No. 11.

Părțile constitutive dela mașina de tocat carne. a) Inel de capac, b) Disc găurit, c) Cuțit, d) Șirob dela întorcător, e) Întorcător, f) Melciul, g) Tăp.

Mașini de tocat carnea

Nr.	3	5	8	10	12	20	22	32 cu roată de repez
taie pe minut	1/4	1/2	3/4	1	1 1/4	1 1/2	1 3/4	1 3/4 kg.
1 bucată cor.	3-40	4-10	5-70	6-80	6-50	11-40	10-40	20-50

Fiecare mașină, prin introducerea unui umplător de cărnați se poate folosi cu umplător de cărnați. — 1 umplător de cărnați cor. — 46.

Cuțite de carne

sub garanție pentru fiecare bucată dela 56 până la 90 fileri calitate bună dar fără garanție

Oțel-magnet-diamant de Dick

Nr. 99 intr. lung. 36 cm. cor. 470
Nr. 83 intr. lung. 29 cm. cor. 390
Nr. 123 intr. lung. 19 1/2 cm. cor. 150

Cuțit de împuns Nr. 7 cu mânere albe

Lungimea tășului 6 7 8" cor. 1-30 1-50 1-80

Cuțit de ucis Nr. 8 plăsele polite cu împunsătoare de aramă:

cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Cuțit de Dick

Lungimea tășului 4 1/2 5 5 1/2 6 7 8" cor. 2-10 2-40 2-70 2-90 3- 3-40

Oțelele și cuțitele Dick sunt fără seamăn, cele mai bune, ce le pot recomanda.

CAROL F. JICKELI
SIBIU ȘI ALBA IULIA